

Cheminis mišinys **Elcon karščiui atspari emalė****1 SKIRSNIS. MEDŽIAGOS IR ĮMONĖS IDENTIFIKAVIMAS****1. Produkto identifikatorius**

Produkto pavadinimas: Elcon karščiui atspari emalė.

2. Medžiagos nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai

Emalis skirtas apsaugoti nuo korozijos naftos, garo, šilumos, dujų vamzdynus, metalines konstrukcijas, saunų įrangą ir krosnis, kaminus ir transporto priemonių išmetimo sistemas, variklio dalis, metalo gaminius, talpinę įrangą veikiamą iki 800 °C temperatūros eksploatavimo metu.

3. Išsami informacija apie saugos duomenų lapo teikėją Gamintojas:

ELKON Limited Liability Company
11 ul. Kommunalnaya, Novocheboksarsk,
429950 Chuvash Republic
RUSSIA
Tel.: +7 (8352) 74-98-40
Fax: +7 (8352) 74-98-40

Už SDL pildymą atsakingo kompetentingo asmens el. pašto adresas: info@elcon.ru

1.4. Pagalbos telefono numeris

Lietuvos apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuro telefonas (8 5) 236 20 52.

2 SKIRSNIS. GALIMI PAVOJAI**2.1. Medžiagos klasifikavimas**Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP]

Degieji skysčiai (2 kategorija)

H225 Labai degūs skystis ir garai.

Ūmus toksiškumas (4 kategorija)

H302 Kenksminga prarijus.

Odos ėsdinimas (dirginimas) (2 kategorija)

H315 Dirgina odą.

Odos jautrinimas (1 kategorija)

H317 Gali sukelti alerginę odos reakciją.

Smarkus akių sudirginimas (2 kategorija)

H319 Sukelia smarkų akių dirginimą.

Ūmus toksiškumas (4 kategorija)

H332 Kenksminga įkvėpus.

Kvėpavimo takų jautrinimas (1 kategorija)

H334 Įkvėpus gali sukelti alerginę reakciją, astmos simptomus arba apsunkinti kvėpavimą.

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui po vienkartinio poveikio (3 pavojaus kategorija)

H336 Gali sukelti mieguistumą arba galvos svaigimą.

Mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms (1A kategorija)

H340 Gali sukelti genetinius defektus.

Kancerogeniškumas (1A kategorija)

H350 Gali sukelti vėžį.

Toksinis poveikis reprodukcijai (1B kategorija)

H360 Gali pakenkti vaisingumui arba negimusiam vaikui.

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui po kartotinio poveikio (1 pavojaus kategorija)

H372 Kenkia organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai.

Lėtinis pavojus vandens aplinkai (3 kategorija)

H412 Kenksminga vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus.

Cheminis mišinys **Elcon karščiui atspari emalė****2.2. Ženklavimo elementai****Klasifikacija ir žymėjimas pagal EB direktyvą 1272/2008****Pavojingumo frazės:**

H225 Labai degūs skystis ir garai.

H302 Kenksminga prarijus.

H315 Dirgina odą.

H317 Gali sukelti alerginę odos reakciją.

H319 Sukelia smarkų akių dirginimą.

H332 Kenksminga įkvėpus.

H334 Įkvėpus gali sukelti alerginę reakciją, astmos simptomus arba apsunkinti kvėpavimą.

H336 Gali sukelti mieguistumą arba galvos svaigimą.

H340 Gali sukelti genetinius defektus.

H350 Gali sukelti vėžį.

H360 Gali pakenkti vaisingumui arba negimusiam vaikui.

H372 Kenkia organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai.

H412 Kenksminga vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus.

Pavojaus piktogramos ir signaliniai žodžiai**Signalinis žodis:** Pavojinga**Preveninės frazės:**

P202x2 Nenaudoti, jeigu neperskaityti ar nesuprasti visi saugos įspėjimai

P210 Laikyti atokiau nuo šilumos šaltinių/žiežirbų/atviros liepsnos/karštų paviršių. - Nerūkyti.

P233 Talpyklą laikyti sandariai uždarytą

P240 Įžeminti/įtvirtinti talpyklą ir priėmimo įrangą

P241 Naudoti sprogimui atsparią elektros/ventiliacijos/apšvietimo/ įrangą

P242 Naudoti tik kibirkščių nekeliančius įrankius

P243 Imtis atsargumo priemonių statinei iškrovai išvengti

P261 Stengtis neįkvėpti dulkių/dūmų/dujų/rūko/garų/aerolio

P264 Po naudojimo kruopščiai nuplauti

P270 Naudojant šį produktą, nevalgyti, negerti ir nerūkyti

P271 Naudoti tik lauke arba gerai vėdinamoje patalpoje.

P272 Užterštų darbo drabužių negalima išnešti iš darbo vietos

P273 Saugoti, kad nepatektų į aplinką

P280 Mūvėti apsaugines pirštines/dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones

P285 Esant nepakankamam vėdinimui, naudoti kvėpavimo takų apsaugos priemones.

P301+P312x2 PRARIJUS: Pasijutus blogai, skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją

P303+P361+P353 PATEKUS ANT ODOS (arba plaukų): Nedelsiant nuvilkti/pašalinti visus užterštus drabužius. Odą nuplauti vandeniu/čiurkšle

Cheminis mišinys Elcon karščiui atspari emalė

P304+P340 ĮKVĖPUS: Išnešti nukentėjusį į gryną orą; jam būtina ramybė ir padėtis, leidžianti laisvai kvėpuoti.

P305+P351+P338 PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis.

P403+P233 Laikyti gerai vėdinamoje vietoje. Talpyklą laikyti sandariai uždarytą

P403+P235 Laikyti gerai vėdinamoje vietoje. Laikyti vėsioje vietoje

P405 Laikyti užrakintą

P501 Turinį/talpyklą šalinti vadovaujantis vietiniais/nacionaliniais/ tarptautiniais reikalavimais.

2.3. Kiti pavojai

Produktas ženklinamas pagal „Bendras preparatų klasifikavimo gairės ES“. Toksikologinė informacija pateikta 11 skyriuje. Pilnas H ir EUH frazių tekstas pateiktas 16 skyriuje.

3 SKIRSNIS. INFORMACIJA APIE SUDEDAMĄSIAS DALIS**Mišinys**

Emalis yra silikono dervų ir lakų suspencijos, modifikuotos akrilo kompozicijos su tiksliniais priedais, tirpalas su pigmentais ir užpildais.

Komponentas	CAS Nr.	EINECS Nr./ REACH reg nr.	Kiekis, (% w/w)	Klasifikavimas pagal CLP 1272/2008/EB reglamentą
derva KO-139-297 (tirpalas ksilene)	-	-	-	-
-ksilenas	1330-20-7	215-535-7		H226, H312, H315, H332
- polimetilfenilsiloksano derva	9005-12-3	-		-
-akrilinė derva "Dianal BR 116"	114512-63-9	-		-
- metilmetakrilatas	80-62-6	201-297-1		H225, H315, H317, H335
- butilmetakrilatas	141-32-2	205-480-7		H226, H315, H317, H319, H335
ksilenas	1330-20-7	215-535-7		H226, H312, H315, H332
ortoksilenas	95-47-6	202-422-2		H226, H312, H315, H332
talko milteliai	14807-96-6	238-877-9		-
žerutis	12001-26-2	215-479-3		-
silicio dioksidas	7631-86-9	231-545-4		-
organofilinis molis „Bentone 34“	68953-58-2	-		-

Cheminis mišinys **Elcon karščiui atspari emalė**

aliuminio pudra	7429-90-5	231-072-3	 H228, H261
stodardo tirpiklis (nefras - A130/150)	8052-41-3	232-489-3	 H304, H340, H350, H372

Klasifikacijų, kurios nėra pilnai aprašytos šiame skyriuje, pilną tekstą galima rasti 16 skyriuje.

4 SKIRSNIS. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS

4.1. Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas

Bendrieji nurodymai: Darbo metu rekomenduojama laikytis geros higienos praktikos reikalavimų.

Įkvėpus: Nukentėjusį asmenį išneškite į gryną orą; kiek reikia atlaisvinkite drabužius, neleiskite sušalti ir duokite laiko pailsėti. Jei reikia, duokite ramiamųjų (valerijonų tinktūros, sukatžolės). Šaltuoju laikotarpiu – šiltai apsirenkite, nesušalkite. Jei sunku kvėpuoti, duokite deguonies. Jei kvėpavimas sustojo, atlikite gaivinimą burną į burną. Kreipkitės į gydytoją.

Patekus ant odos: Pašalinkite su vatos (marlės tamponu). Plaukite užterštą zoną muilu su vandeniu arba 5% vandeniniu amoniako tirpalu, mažiausiai 15 minučių. Nusausinkite popieriniu rankšluosčiu ir užtepkite lanolino, vazelino ar ricinos aliejaus tepalu. Negalima plauti rankų su tirpikliais. Pašalinti užterštus drabužius ir avalynę. Gaisro atveju naudokite aseptinį tvarstį. Jei reikia, pasitarkite su dermatologu.

Patekus į akis: Nedelsdami pramerktas akis praplaukite dideliu kiekiu vandens 10 minučių ir kreiptis į gydytoją. Jei reikia, naudokite šaltą mirkymo terapiją: 1 ar 2 lašus novokaino įlašinkite į persikų arba augalinį aliejų.

Prarijus: Išgerti didelį kiekį vandens, esant poreikiui aktyvuotos medžio anglies, fiziologinio druskos tirpalo. Vėmimą (jei nukentėjusysis turi sąmonę) sukelti mechaniškai dirginant liežuvį ir minkštąjį gomurį. Skrandį plauti šiltu vandeniu ir natrio sulfato tirpalu (1 šaukštas vienam puodeliui vandens 0,25), esant medicinos personalo priežiūrai išgerti vidurius paleidžiančių vaistų. Kreiptis medicininės pagalbos.

4.2. Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)

Įkvėpus: Galimas viršutinių kvėpavimo takų, nosies, gerklės dirginimas (ilgalaikis poveikis padidina kvėpavimo takų ligų riziką), ašarojimas, skausmas akyse, gerklės skausmas, kosulys, dusulys, galvos skausmas, dusulys, netgi galimas sąmonės netekimas. Naudojamų tirpiklių garai gali turėti narkotinį poveikį. Ilgalaikis emalio garų ir aerozolių poveikis kvėpavimo takams sukelia astmos paūmėjimus ir plaučių ligas.

Patekus ant odos: Dirginimas: paraudimas, sausumas, odos lupimasis, niežulys; Ilgalaikis kontaktas gali sukelti odos problemų (dermatitą, egzemą). Gaisro atveju gali nudeginti.

Patekus į akis: Gali pasireikšti dirginimas, paraudimas, ašarojimas, akių skausmas.

Prarijus: Galimas silpnumas, galvos svaigimas, galvos skausmas, pykinimas, vėmimas, mieguistumas, sumažėjęs bendras aktyvumas.

4.3. Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą

Nėra jokios kitos svarbios informacijos.

5 SKIRSNIS. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

5.1. Gesinimo priemonės

Tinkamos gesinimo priemonės: anglies dioksidas, sausos cheminės putos, vandens srovė, vanduo su drėkikliais, PF (fosforo-amonio druskos, aerosilo) milteliai, iš PO II pagamintos oro mechaninės putos. Esant gaisrui patalpoje ją užpilti anglies dioksidu, dibromtetrafluoretanas, gaisrą gesinanti proporcija 3.5, perkaitusiai aplinkai, putų ar anglies dioksido ugnies gesintuvai OU-2, OU-5, OP-10, OVL-100, OVPU-250, smėlis, veltinis kilimėlis, asbesto audinys. Didelį gaisrą gesinti iš tolo oro mechaninėmis putomis, PSB-3 (natrio hidrokarbonato) milteliais, anglies dioksidu.

Netinkama gesinimo priemonė – kompaktinė vandens čiurkšlė.

Nesiartinkite prie degančių talpyklų. Gesinkite naudokite tinkamas medžiagas iš saugaus atstumo, atjunkite elektros tiekimą gasiro zonoje ir naudokite kvėpavimo takų apsaugą.

5.2. Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai

Degus skystis. Gaisro metu reakcijos su oru metu gali susiformuoti pavojingi skilimo produktai, galintys paplisti. Konteineriai perkaitę gali sprogti. Tuščiuose konteineriuose esantys likučiai gali suformuoti sprogus mišinius. Pavojinga degių garų koncentracija gali susiformuoti virš paviršiaus, ant kurio išpiltas emalis. Emalio užsidegimą gali sukelti angliavandenilio garų, butilakrilato ir metilmetakrilato dūminių dujų, anglies dioksido ir anglies monoksido, metakrilo rūgšties ir siloksano junginių emisijos.

Didžiausios leistinos koncentracijos:

- anglies monoksido = 20 mg/m³ (pavojaus klasė 4);
- anglies dioksido = 27000/9000 mg/m³ (pavojaus klasė 4);
- angliavandenilio garai = 900/300 mg/m³ (pavojaus klasė 4);
- metakrilo rūgštis = 10 mg/m³ (pavojaus klasė 3);
- metilmetakrilatas = 20/10 mg/m³ (pavojaus klasė 3);
- butilakrilatas = 30/10 mg/m³ (pavojaus klasė 3).

Degimo ir šiluminio skilimo produktai turi bendrą toksišką ir alerginį poveikį, gali sukelti dusulį dėl karbosiemoglobino formavimosi, akių, nosies, gerklės sudirginimo, centrinės nervų sistemos ir kepenų disfunkcijos, taip pat pasireikšti poveikis kraujotakos sistemai.

5.3. Patarimai gaisrininkams

Rekomenduojama dėvėti nedegų Tn tipo kostiumą kartu su skubios pagalbos priemone SPI-20.

6 SKIRSNIS. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO PRIEMONĖS

6.1. Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros

Pavojingą zoną evakuoti bent 200 metrų spinduliu nuo aptiktų cheminės medžiagos pėdsakų. Išvalyti užterštą zoną. Eidami į pavojingą zoną visada naudokite apsaugines priemones. Būkite pavėjui. Venkite žemų sričių. Imkitės priešgaisrinės saugos priemonių. Nerūkykite. Pašalinkite ugnies ir kibirkščių šaltinius. Suteikite pirmąją pagalbą nukentėjusiesiems. Į poveikio zoną pakliuvusiems žmonėms atlikti medicininę apžiūrą.

Cheminių medžiagų likučių ieškantys darbininkai ir prižiūrėtojai turėtų naudoti nešiojamą kvėpavimo įtaisą PDU-3 (iki 20 min). Avariniu atveju naudoti apsauginį izoliacinį kostiumą KIH-5 su IP 4M respiratoriais (PS-1, PS-2, IP-46 ir IP-48) arba kvėpavimo aparatais ASV-2.

Jei koncentracija ore yra žema (neviršija minimalios 100 kartų) avarines komandoms leidžiama naudoti apsauginius drabužius, PFM-1 nedidelio dydžio pramonines dujokaukes su PZU

Cheminis mišinys **Elcon karščiui atspari emalė**

universaliomis apsauginėmis kasetėmis, įmontuotu kvėpavimo aparatu su nepriklausomu oro tiekimu.

6.2. Ekologinės atsargumo priemonės

Neleisti produkto likučiams patekti į kanalizaciją/paviršinius ar gruntinius vandenį. Jei emalio patenka vandens imtis būtinų apsaugos priemonių, išjungti vandens tiekimą buitiniam naudojimui. Emaliui sutekęs į žemumą ar žemesnes vietas (rūsius, griovius, šulinius ir panašias vietas) jį išpumpuoti.

6.3. Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės

Apie avarines situacijas informuoti atsakingas institucijas. Užterštą teritoriją išvalykite laikydamiesi saugos reikalavimų. Patalpoje išsiliejusį emalį surinkti į atskirą talpą naudojant inertines absorbuojančias medžiagas (smėlį, pjuvenas, vermikulitą, diatominę žemę). Nuvalykite užterštą vietą su karštu vandeniu ir nušluostykite sausu skuduru. Kai išsiliejusi medžiaga bus absorbuota - sudėkite smėlį į sandarias talpyklas vėlesniam šalinimui. Atviroje erdvėje išsiliejusio emalio neliesi. Medžiagą tolesniam šalinimui ir detoksikacijai surinkti į konteinerį ir padengti smėliu, pjuvenomis, vermikulitu, dviatomine žeme. Jei tai neįmanoma, užterštus plotus padegti, apdoroti koncentruotu vandenilio peroksido tirpalu, suarti dirvožemį. Norint pailginti džiūvimą, paviršių plauti šarminiu plovikliu (kalkių pienu, sodos pelenų tirpalu).

Tvarkant vadovautis įstatymų numatyta tvarka ir 13 skirsnyje nurodytais reikalavimais. Užtikrinti pakankamą ventiliaciją. Nenaudoti vandens ar skystų valymo priemonių.

6.4. Nuoroda į kitus skirsnius

Informaciją apie poveikio kontrolės priemones/asmeninę apsaugą ir likučių tvarkymą galima rasti 7, 8, 11, 12 ir 13 skirsniuose.

7 SKIRSNIS. NAUDOJIMAS IR SANDĖLIAVIMAS

7.1. Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės

Gamybinėse patalpose turi būti įrengtos oro tiekimo ir išmetimo bei avarinio vėdinimo sistemos darbo vietose ir vietinės ištraukimo sistemos tose vietose, kur iš emalio gali išsiskirti garai ir aerozoliai. Užtikrinti atitiktą priešgaisrinės saugos taisyklėms. Darbo vietas aprūpinti pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis. Naudoti asmens apsaugos priemones.

Darbo patalpos turi būti įrengtos su tekančiu vandeniu ir kanalizacija, nuožulniomis grindimis su kanalizacija, jog būtų galima lengvai nuplauti vandeniu. Stebėkite oro kokybę, reguliariai tikrinkite įrangą, reguliariai atlikite nutekėjimo ir ištekėjimo pavojaus vertinimą. Įranga turi būti įžeminta. Konteineriai turi būti tikrinami. Juose negali būti vandens, purvo ar pašalinių medžiagų, ir jie turi būti apsaugoti nuo statinės elektros krūvio.

Naudokite erozijos kontrolės sistemas ir venkite atliekų kaupimosi konteineriuose ir gamybos įrangoje. Proceso įranga, žarnos ir konteineriai transportavimo metu turi būti tinkamai užsandarinti. Oras ir išleidžiamas vanduo turi būti kontroliuojami. Įžeminti galimas atmosferos iškrovas.

Chemiškai užterštos nuotekos negali būti išleistos į kanalizaciją. Neteisėtas emalio šalinimas draudžiamas. Neperdirbamos atliekos ir plovimo vanduo naudojamas plauti įrangai turi būti nukenksminami specialiose patalpose arba utilizuojami specialiai tam skirtose vietose. Neišleiskite emalio į dirvožemį, vandentakius ar nuotekų sistemą. Vadovaukitės saugaus pavojingų krovinių gabenimo teisės aktais, tinkamais konkrečiai transporto rūšiai. Neleiskite konteineriams būti lietuje.

Cheminis mišinys Elcon karščiui atspari emalė

Jei gabenama jūriniais konteineriais emalis turi būti sukrautas ant medinių padėklų ir suvyniotas su polietilenu. Kėlimo įranga turi tinkamai veikti. Specialūs konteineriai turi turėti vietą, kur būtų galima sandariai įdėti dokumentus, patvirtinančius atitiktį techniniams medžiagos reikalavimams. Emalį transportuoti galima temperatūroje nuo - 40 iki + 35 °C.

7.2. Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus

Pakrovimo, iškrovimo ir sandėliavimo metu imkitės visų priemonių, jog išvengtumėte konteinerių pažeidimų. Emalis turi būti saugomas sandariai uždarytuose konteineriuose ant lentynų, palečių ar sandėliavimo blokuose sausoje ir gerai vėdinamoje vietoje, kur temperatūra ne didesnė negu +35 °C ir santykinė drėgmė tarp 30 - 90%. Konteineriai turi būti saugomi bent 2 metrų atstumu nuo karščio ar ugnies šaltinių. Vengti vandens, drėgmės, koroziją galinčių sukelti oksidatorių, rūgščių, medžiagų galinčių sukelti gaisrą. Konteineriai sukrauti ant medinių palečių turėtų būti saugomi 15 cm aukščiau žemės, aukštis neturėtų viršyti 1,8 metro. Jeigu sandėliuojama aukštesnėse eilėse, reikia imtis priemonių išvengti galimos žalos konteineriams. Paletes reikia apvynioti plona plastikine plėvele visam sandėliavimo laikotarpiui.

Tinkamumo naudoti laikas – 12 mėnesių nuo pagaminimo.

Emaliu rekomenduojama dažyti esant nepertraukiamai ventiliacijai ir naudojant asmens apsaugos priemones. Tara turi būti šalinama į specialius konteinerius.

Emalis supakuotas į 1 dm³ skardines ir plienines statines po 10, 25, 43, 52 dm³ su sandariu dangčiu. Užpildymo lygis, norint pilnai išnaudoti talpyklą ir įvertinant emalio tūrio pasikeitimus dėl temperatūros svyravimo, paskaičiuojamas pagal standartą GOST 26319. Esant poreikiui konteinerius galima uždengti polimerine plėvele atitinkančia GOST 10354 standartą. Jeigu naudotojas su gamintoju suderina, galimas kitokios nei gamintojo pakuotės naudojimas.

7.3. Konkretus (-ūs) galutinio naudojimo būdas (-ai)

Dėl 1 skyriuje surašytų aktualių nustatytų naudojimo būdų laikytis šiame 7 skyriuje paminėtų rekomendacijų.

8 SKIRSNIS. POVEIKIO PREVENCIJA/ASMENS APSAUGA**8.1. Kontrolės parametrai**

Mišinio komponentų pavojingų koncentracijų ilgalaikio bei trumpalaikio poveikio ribiniai dydžiai darbo aplinkos ore pagal HN 23:2011:

Cheminė medžiaga		Ribinis dydis						*Pastabos
		Ilgalaikio poveikio ribinis dydis		Trumpalaikio poveikio ribinis dydis		Neviršytinas ribinis dydis		
Pavadinimas	CAS	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	
ksilenas	1330-20-7	200	50	450	100	-	-	O
ortoksilenas	95-47-6	200	50	450	100	-	-	O
methyl methacrylate	80-62-6	200	50	400	100	-	-	J
Aluminio pudra	7429-90-5	1	-	-	-	-	-	-

O – medžiaga į organizmą gali prasiskverbti pro nepažeistą odą.

J – jautrinantis poveikis

Parametrai kontroliuojami naudojantis skysčių chromatografijos-masių spektroskopijos metodais.

Cheminis mišinys **Elcon karščiui atspari emalė****8.2. Poveikio kontrolė**

Akių/veido apsauga: Rekomenduojama dėvėti apsauginius akinius atitinkančius GOST 12.4.253.

Odos apsauga: Prieš valgant nusiprausti rankas, išsiskalauti burną, baigus darbą nusiprausti po dušu. Užterštus rūbus reguliariai plauti muilo ir sodos tirpale (2,5 % muilo ir 0.5 % sodos). HIOT dermatologinės priemonės, medvilnės drabužiai, kombinezonas su apsauga nuo taršos, guminė prijuostė, bateliai ar guminiai batai pagal GOST 12.4.137/GOST 5375.

Rankų apsauga: Pirštinės 1 tipo, pagal GOST 20010.

Kvėpavimo takų apsauga: Dėvėti F-82, RU-60, SHG-67, RPG-67-A ar RU-60mu tipų respiratorius su aerozolių filtru. Esant didesnei koncentracijai naudoti kaukes su A ar BKF filtrais atitinkančiais standartą GOST 12.4.121, kvėpavimo takų apsaugos priemonės su nepriklausomu oro tiekimu PFM-1, IP-4M, PS-1, PS-2, IP-46 ar IP-48.

Prarijus: Naudoti gerą asmeninę higieną. Darbo su emaliu vietoje nelaikyti maisto, nevalgyti ir nerūkyti. Laikyti atokiai nuo maisto produktų, gėrimų ir pašarų. Po darbo ir prieš pertraukas nusiplauti rankas.

Jei emalio naudojamas buitiniams reikmėms naudoti asmens apsaugos priemonės: apsauginius akinius, chalata, pirštines.

Tose vietose, kur aerozolių ir garų koncentracija viršija poveikio ribinį dydį, naudokite asmenines apsaugos priemones. Kenksmingų medžiagų kiekis darbo zonos ore turi būti mažesnis už nustatytas ribas. Prieš pradėdami dirbti darbuotojai turi pasitikrinti sveikatą ir praeiti specialius mokymus. Dirbant laikytis įprastų atsargos, dirbant su chemikais, priemonių. Reikalavimai pateikti šiame 8 skirsnyje apima darbą, esant normalioms sąlygoms ir produkto naudojimą pagal paskirtį.

9 SKIRSNIS. FIZINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS**9.1. Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes**

agregatinė būsena	skystis	
kvapas	charakteringas	
spalva	sidabro-pilka, juoda arba kita spalva	
džiūvimo laikas iki 3 lygio (h, esant 20±2 °C)	2	
džiūvimo laikas iki 3 lygio (h, esant 150±2 °C)	maks 0,5	
nelakųjų medžiagų kiekis: 40 – 50 % su leistinu nukrypimu	± 5%	
dangos atsparumas poveikiui pagal Y-1A (cm)	min 40	
santykinė klampa 20 ± 0,5 °C pagal viskozimetą B3-246, antgalio skersmuo 4 mm		min 25 s
dangos sukibimas	maks. 1 taškas	
dangos patvarumas prie temperatūros iki 600 ± 5 °C (h)	min. 5	
dangos patvarumas prie statinio poveikio vandeniu iki 20 ± 0,5 °C (h)		min. 100
	nafta	min. 72
	pramonine alyva	min. 72

9.2. Kita informacija

Nėra papildomos informacijos.

10 SKIRSNIS. STABILUMAS IR REAKTINGUMAS

Cheminis mišinys **Elcon karščiui atspari emalė****10.1. Reaktingumas**

Emalis netirpsta vandenyje, tirpsta organiniame tirpiklyje; reaguoja su oksiduojančiomis medžiagomis, organinėmis ir neorganinėmis rūgštimis, šarmais.

10.2. Cheminis stabilumas

Emalis išlieka stabilus, kol atitinka tvarkymo taisyklės tuo temperatūrai nuo - 40 iki + 40 °C. Danga išlieka stabili prie temperatūrų nuo - 40 iki + (800±5) °C.

10.3. Pavojingų reakcijų galimybė

Pavoingos reakcijos nežinomos.

10.4. Vengtinios sąlygos

Atvira liepsna, oksidatoriai, vanduo, pernelyg didelis karštis, taip pat turėtų būti vengiama kontakto su statiniu elektros krūviu ir kibirkščiuojančiais įrenginiais.

10.5. Nesuderinamos medžiagos

Naudojant pagal rekomendacijas.

10.6. Pavojingi skilimo produktai

Nėra informacijos.

11 SKIRSNIS. TOKSIKOLOGINĖ INFORMACIJA**Informacija apie toksinį poveikį****Ūmus toksiškumas**

Nėra duomenų.

Toksikologinė informacija apie pagrindines medžiagas esančias mišinyje

Ksilenas:

DL50 (žiurkė, per burną)	4300 mg/kg
CL50 (žiurkė, įkvėpus)	22 100 mg/m ³ (4 h)

Tirpiklis:

DL50 (per burną, pelė)	5000 mg/kg
LC50 (įkvėpus, žiurkė)	> 5,14 mg/l
LC50 (įkvėpus, žiurkė)	> 5,05 mg/l
DL50 (per odą, triušis)	2000 mg/kg

Talkas:

DL50 (per burną, žiurkė, pelė)	> 5000 mg/kg
--------------------------------	--------------

Dialiuminio trioksidas:

DL50 (per burną, žiurkė)	> 5000 mg/kg
DL50 (per burną, pelė)	> 3600 mg/kg

Dirginimas

Dirgina akis, viršutinius kvėpavimo takus ir odą. Daro poveikį viršutiniams kvėpavimo takams, odai, akims, kepenims, inkstams, virškinimo traktui, centrinei nervų sistemai, kraujotakos sistemai,

Cheminis mišinys Elcon karščiui atspari emalė

morfologinei periferinio kraujo sudėčiai. Pastebėti narkotiniai ir neurotoksiniai veiksniai. Polinkis kauptis nedidelis.

Ėsdinimas

Neklasifikuojamas remiantis turima informacija.

Jautrinimas

Emalis yra absorbuojamas per odą ir turi jautrinantį (alerginį) poveikį įkvėpus, taip pat alerginį poveikį kontakto su oda metu (paveikiama odos sritis su mažomis traumomis, įbrėžimais ir kitokiais pažeidimais, dėl ilgalaikio kontakto gali kilti odos ligos). Esant ilgalaikiam kontaktui kvėpavimo organai gali būti pažeisti.

Kancerogeniškumas

Individualios medžiagos (ksilolas, tirpiklis ir t.t.) priklauso kancerogenams. Emalis gali būti priskirtas prie grupės 2B (galimas kancerogeninis poveikis žmogui) atsižvelgiant į Tarptautinės vėžio tyrimų agentūros (IARC) klasifikaciją.

Mutageniškumas

Emalis turi neurotrofinį, gonadotoksinį, teratogeninį ir mutageninį poveikį (dėl sudėtyje esančių tirpiklių).

Toksinis poveikis dauginimosi funkcijai

Neklasifikuojamas remiantis turima informacija.

Toksiškumas įkvėpus

Lėtinės poveikio ribos koncentracija (PK_{chr}) - 0,048 mg/m³, poveikis plaučiams, 24 valandos, 6 mėnesiai, žiurkėms (pagrindinis toksikologinis ir neurotrofinis poveikis Al^{3+}).iffv

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT) – vienkartinis poveikis

Ribinė dozė iki pirmųjų ūminės spindulinės ligos požymių (PD_{ostr}) - 300 mg/kg, per burną, pelė (kūno masės kitimas ir sulfhidrilinės grupės kraujyje laipsnis).

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT) – kartotinis poveikis

Maksimali poveikio nedaranti lėtinė dozė - 0,025 mg/kg, per burną, 6 mėnesiai, žiurkė. Lėtinio poveikio ribinė dozė (PD_{chr}) - 0,25 mg/kg, per burną, 6 mėnesiai, žiurkė (pagrindinis toksinis ir gonadotoksinis poveikis). 80 mg/m³, per burną 20 min/dieną 4-7 mėnesius, triušis (mazgelinių ir pasklidoji plaučių fibrozė, daugelio organų kraujagyslių sklerozė; kraujo sudėties pokyčiai).

12 SKIRSNIS. EKOLOGINĖ INFORMACIJA**12.1. Toksiškumas**

Ksilenas:

$LC_{50} = 2,6$ mg/l (Oncorhynchus mykiss, 96 h);

$LC_{50} = 9,94$ mg/l (Bryconamericus iheringii, 96 h);

$LC_{50} = 7,6$ mg/l (Oncorhynchus mykiss, 96 h);

$EC_{50} > 3,4$ mg/l (Ceriodaphnia dubia, 48 h);

$EC_{50} = 3,82$ mg/l (Daphnia magna, 48 h);

$EC_{50} = 7,8$ mg/l (Daphnia magna, 48 h);

Cheminis mišinys Elcon karščiui atspari emalė

EC₅₀ = 3,2 mg/l (Pseudokirchnerella subcapitata, 96 h);

Talkas:

CL₅₀ > 100 mg/l, Brachydanio rerio, 24 h

Tirpiklis:

LC₅₀ = 4,4 mg/l (Oncorhynchus mykiss, 96 h);

LL₅₀ = 1,1 mg/l (Oncorhynchus mykiss, 96 h);

EC₅₀ = 1,2 mg/l (Daphnia magna, 48 h);

EL₅₀ = 2,3 mg/l (Pseudokirchnerella subcapitata, 72 h)

12.2. Patvarumas ir skaidomumas

Nemutuoja. Nesudaro pavojingų antrinių produktų sąveikaudamas su išoriniais tarpiniais produktais.

12.3. Bioakumuliacijos potencialas

Nėra informacijos.

12.4. Judumas dirvožemyje

Skverbimasis į dirvožemį slopina žalumos augimą.

12.5. PBT ir vPvB vertinimo rezultatai

Nėra duomenų.

12.6. Kitas nepageidaujamas poveikis

Patekęs į vandenį, gali pakeisti organoleptines vandens savybes, trikdo vandens telkinių savaiminio apšalymo procesus, gali sukelti vandens organizmų ir žuvų mirtingumą. Netinkamai laikomas, tvarkomas ir naudojamas ar netvarkingai šalinant atliekas gali patekti ant paviršiaus ir į vandens telkinius. Nesioksiduoja biochemiškai (biologinė disimiliacija yra mažesnė nei 10%).

13 SKIRSNIS. ATLIEKŲ TVARKYMAS**Atliekų tvarkymo metodai**

Gamykloje reikia išvystyti inžinerinės apsaugos priemonės: užtikrinti naudojamos įrangos veiksmingumą, jog neįvyktų avarijų, sutvarkyti ryšių linijas, tinklų darbą, sanitarinę kontrolę teritorijoje, parengti avarinių situacijų kontrolės planus, imtis prevencijos aukštos grėsmės vietose. Aprūpinti darbuotojus asmens saugos ir skubios medicininės pagalbos priemonėmis. Jei įmanoma, vengtų atliekų susidarymo arba sumažinti jų kiekį. Neleisti išsiliejusiam produktui įsiskverbti į vandens tiekimo sistemą, drenažo sistemą ir kanalizaciją. Bet kokia atliekų tvarkymo praktika turi atitikti visus vietinius ir nacionalinius pavojingų atliekų tvarkymo įstatymus ir atliekų tvarkymo taisykles. Antrinis taros panaudojimas leidžiamas. Nuplaukite ir išgarinkite iki visiško emalio likučių pašalinimo, tada nusauskite jį prieš antrinį panaudojimą. Atliekos renkamos į specialų konteinerį ir išvežamos šalinti ar iškrauti į vietos įstatymuose numatytas vietas (sąvartynus). Atliekos, tuščios taros forma, yra šalinamos specialiuose konteineriuose. Nešalinti su kitomis namų ūkio atliekomis.

Atliekų tvarkymo kodas priskiriamas pagal pasirinktą apdorojimo ir naudojimo būdą:

08 01 11*   dažų ir lako, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingų cheminių medžiagų, atliekos

Pasirinkus kitą naudojimo būdą atliekų kodas gali atitinkamai pasikeisti.

Specialios atsargumo priemonės rekomenduojamos atliekų apdorojimo metu: nenustatyta.

Cheminis mišinys **Elcon karščiui atspari emalė****14 SKIRSNIS. INFORMACIJA APIE GABENIMĄ**

	ADR/RID	ADN/ADNR	IMDG	IATA
UN Nr.	1263			
UN tinkamo gabenimo pavadinimas	LIEPSNIEJI SKYSČIAI			
Transportavimo pavojaus klasė	3			
Pakuotės klasė	II			
Pavojai aplinkai	nėra			
Specialiosios atsargumo priemonės naudotojui	F-E, S-E			
Papildoma informacija	ženklai „Laikykite sausiai“, „Aukšty“, „Saugoti nuo tiesioginių saulės spindulių“, „Temperatūros diapazonas maks. 35 °C“, „Sandari pakuotė“			

Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL 73/78 II priedą ir IBC kodeksą

Reglamentavimas: Neįvertinta.

Siunta patvirtinta: Neįvertinta.

Taršos pavadinimas: Neįvertinta.

Taršos kategorija: Neįvertinta.

Laivo tipas: Neįvertinta.

15 SKIRSNIS. INFORMACIJA APIE REGLAMENTAVIMĄ**15.1. Su konkrečia medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai**

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH);

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo (CLP reglamentas);

Aerozolių balionėlių direktyva 75/324/EEB;

2007 m. birželio 1 d. REACH reglamentas (angl. Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals) - Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų, įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB;

Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR);

Europos atliekų katalogas (EWC);

Europos nuostatos dėl tarptautinio pavojingų krovinių vežimo vidaus vandenų keliais;

Tarptautinis pavojingų krovinių gabenimo jūra kodeksas;

LR aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymu Nr.217 patvirtintos „Atliekų tvarkymo taisyklės“ (nauja redakcija patvirtinta 2003-12-30 įsakymu Nr.722).

Cheminis mišinys **Elcon karščiui atspari emalė****15.2. Cheminės saugos vertinimas**

Neatliktas.

16 SKIRSNIS. Kita informacija**Saugos duomenų lapo (SDL) pakeitimai:**

Formalūs SDL formato ir suskaidymo į atskirus skyrius pakeitimai atlikti pagal Reglamento EB Nr. 1272/2008 nuostatų I priedo reikalavimus. Atnaujinta mišinio klasifikacija pagal CLP reikalavimus.

Santrumpos ir akronimai:

CLP – reglamentas dėl klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo Reglamentas (EB) 1272/2008

GHS – pasauliniu mastu suderinta cheminių medžiagų klasifikavimo ir ženklavimo sistema

ADR – Europos sutartis dėl pavojingų krovinių vežimo keliais

IATA – Tarptautinė oro transporto asociacija

ICAO – tarptautinė civilinės aviacijos organizacija

IMDG - Tarptautinis jūra gabenamų pavojingų krovinių kodeksas

RID – Tarptautinio pavojingų krovinių gabavimo geležinkeliais taisyklės

EINECS – Europos esamų komercinių cheminių medžiagų sąrašas

PBT – atspari, bioakumuliacinė ir toksiška medžiaga ar mišinys

vPvB – labai patvari ir didelės bioakumuliacijos medžiaga ar mišinys

CAS - cheminių medžiagų santrumpų tarnybos suteiktas medžiagos registracijos numeris

LC50 – mirtina koncentracija, 50 %

LD50 – mirtina dozė, 50 %

EC50 – pusė maksimalios efektyvios koncentracijos

GOST 12.4.253-2013. Akių apsaugos priemonės. Bendrosios specifikacijos

GOST 5375-79 Lieti guminiai batai. Techninės specifikacijos

GOST 20010-93 Mechanškai atsparios guminės pirštinės. Techninės specifikacijos

Rizikos ir pavojingumo frazių bei piktogramų, nurodytų 2 ir 3 sk., pilnas tekstas:

H225 Labai degūs skystis ir garai.

H226 Degūs skystis ir garai.

H228 Degi kietoji medžiaga.

H261 Kontaktuojami su vandeniu išskiria degias dujas.

H304 Prarijus ir patekus į kvėpavimo takus, gali sukelti mirtį.

H312 Kenksminga susilietus su oda.

H315 Dirgina odą.

H317 Gali sukelti alerginę odos reakciją.

H319 Sukelia smarkų akių dirginimą.

H332 Kenksminga įkvėpus.

H335 Gali dirginti kvėpavimo takus.

H340 Gali sukelti genetinius defektus.

H350 Gali sukelti vėžį.

H372 Kenkia organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai.

GHS02 - degiosios dujos (1 pavojaus kategorija), degieji aerosoliai (1 ir 2 pavojaus kategorijos), degieji skysčiai (1, 2 ir 3 pavojaus kategorijos), degiosios kietosios medžiagos (1 ir 2

Cheminis mišinys **Elcon karščiui atspari emalė**

pavojaus kategorijos), savaimė reaguojančios medžiagos ir mišiniai (B, C, D, E, F tipai), piroforiniai skysčiai (1 pavojaus kategorija), piroforinės kietosios medžiagos (1 pavojaus kategorija), savaimė kaistančios medžiagos ir mišiniai (1, 2 pavojaus kategorijos), medžiagos ir mišiniai, kontaktuodami su vandeniu išskiriantys degiąsias dujas (1, 2 ir 3 pav. kat.), organiniai peroksidai (B, C, D, E ir F tipai).

GHS07 - ūmus toksiškumas (prarijus, per odą, įkvėpus) (4 pav. kat.), odos dirginimas (2 pav. kat.), akių dirginimas (2 pav. kat.), odos jautrinimas (1 pav. kat.), specifinis toksiškumas konkrečiam organui (vienkart. poveikis) (3 pav. kat.), kvėpavimo takų dirginimas, narkotinis poveikis.

GHS08 - kvėpavimo takų jautrinimas (1 pavojaus kategorija), mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms (1A, 1B ir 2 pavojaus kategorija), kancerogeniškumas (1A, 1B ir 2 pavojaus kategorija), toksinis poveikis reprodukcijai (1A, 1B ir 2 pavojaus kategorija), specifinis toksiškumas konkrečiam organui (vienkart. poveikis) (1, 2 pavojaus kategorija), specifinis toksiškumas konkrečiam organui (kartotinis poveikis) (1, 2 pavojaus kategorija), plaučių pakenkimo prarijus pavojus (1 pavojaus kategorija).

Šiame saugos duomenų lape pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas yra susijęs su chemine medžiaga, preparatu. Duomenys atitinka mūsų turimas žinias ir yra skirti apibūdinti cheminį produktą saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos aspektais. Saugos duomenų lapo informacija bus papildyta atsiradus naujų duomenų apie chemines medžiagos preparato poveikį sveikatai ir aplinkai, apie prevencijos priemones pavojams sumažinti arba jiems visiškai išvengti. Saugos duomenų lape pateikta informacija neatskleidžia kitų specifinių cheminės medžiagos, preparato savybių.